

VÅGAN KOMMUNE
Postboks 802
8305 SVOLVÆR

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 08/05871-81

22.01.2025

Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2014/22 – Rødholmen og Slokøya i Vågan kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av to stedsnavn med fire funksjoner i Vågan kommune:

Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på	Kommentarer
1	Rødholmen	Holmegruppe i sjø	
2	Rødholmen	Fyrlykt	Fyrnummer 7500
3	Slokøya	Øy i sjø	
4	Slokøya	Fyrstasjon	Fyrnummer 7470

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken blei tatt opp av Statens kartverk i brev av 12.12.2014 til Vågan kommune på grunn av informasjon om at det blei sagt *Rødholmen* og ikke *Rødholman* om en holme/holmegruppe nær Svolvær. På offentlige kart har flertallsform vært brukt, men navnet på fyrlykta på holmen har hatt entallsform. Navnet *Slokøya/Slåkøya* hadde også ulike skrivemåter for funksjonen som naturnavn og navn på fyrlykt. Navnesaken blei reist for å avklare rette skrivemåter til offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlingen for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I *Utfyllende regler om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Uttale og skrifttradisjon

Rødholmen/Rødholman

På offentlige kart har navnet vært skrevet Rødholman, og det viser til ei mindre gruppe av holmer. Fyrlykta på den største holmen har blitt skrevet Rødholmen.

I materialet til Arkiv i Nordland er uttalen /«rø:hålmen/ dokumentert, og en lokalkjent person, PR fra Kabelvåg, har tidligere informert Stedsnavntjenesten om denne uttalen. I arkivmaterialet til Herredsregistert, som inneholder Kjell Sedolfsens navnesamlinger fra 1971, er navnet registrert med uttale i entall. Sedolfsen kommenterer at det er vanskelig å se at holmen kan karakteriseres som rødfarga, men at fyrlykta på holmen ligger i «rød sektor». Ut fra flyfotografi er det lett å se at deler av berggrunnen på holmen ser rødfarga ut, så det er mest sannsynlig at Rødholmen er et navn som karakteriserer fargen på berggrunnen til holmene. De omkringliggende holmene har også rødfarga berggrunn, se utsnitt av flyfotografi fra *Norge i bilder*:

Slokøya/Slåkøya

Navnet *Slokøya* har i forleddet terrengordet *sloke* f. 'åpning, renne mellom berg' (Ivar Aasen 2003 [1873] *Norsk Ordbog*, og Marcus Frederik Steen: *Ordsamling fra Carlsøe 1835*), uttalt /'slå:k/ og /''slå:ke/. Navnet på holmen har blitt skrevet Slokøya på offentlige kart, men fyrlykta på øya har blitt skrevet Slåkøya.

Kartet over øya viser at det er ei tydelig renne som går tvers over øya:

Høringssvar og tilråding

Vågan kunngjorde 19.11.2024 at det var reist navnesak. Innenfor høringsfristen 18.12.2024 var det ikke kommet inn noen høringsuttalelser fra lokalt hold, og kommunen har heller ikke uttalt seg.

I brev av 14.1.2025 har Språkrådet tilrådd skrivemåtene *Rødholmen* og *Slokøya* ut fra opplysningene som foreligger om uttalen og betydninga til orda som inngår i stedsnavna.

Kartverkets vurdering

Kartverket har fastsatt de tilrådde skrivemåtene av stedsnavna, *Rødholmen* og *Slokøya*. Skrivemåtene er i samsvar med det som er opplyst som nedarva lokal uttale av navna. Kartverket legger til grunn for skrivemåten at uttalen /rø:/ representerer fargen rød, og navnet karakteriserer berggrunnen til holmen.

Navnet *Slokøya* inneholder ordet *sloke* (hunkjønnsord). I Alf Torp 1992 [1919]: *Nynorsk etymologisk ordbok*, s. 650, blir ordet normert *sloka* 'lang fordypning, rende-lignende hulning', (ordet har sammenheng med det mer kjente ordet *sluke* 'svelge fort og grådig'). Øya har ei tydelig nedskjæring i berggrunnen, altså ei *sloke*.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaka blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Aud-Kirsti Pedersen
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:

Navnesaksskjema
Tilråding fra Språkrådet

Kopi: SPRÅKRÅDET
Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
KYSTVERKET